

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

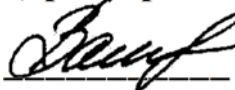
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)**

Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВТЕІ КНТЕУ

 Н. Л. Замкова

 30 11 2020

МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**METHODOLOGY AND ORGANISATION OF SCIENTIFIC
RESEARCH**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Для всіх галузей знань та спеціальностей

Вінниця 2020

Розробник: Гнидюк І.В., к.е.н., доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри фінансів 09.11.2020 р. пр. № 17; на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 13.11.2020 р. пр. № 11 та засіданні вченої ради інституту 30.11.2020 р. пр. № 11.

Рецензент(и): внутрішній рецензент – Ю.А. Романовська, канд.екон.наук, доцент
зовнішній стейкхолдер – Дема Д.І., к.е.н., професор, завідувач
кафедри фінансів і кредиту Поліського Національного
університету

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.В.

Підп. до друку 15.12.2020 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,04.
Обл.-вид. арк. 0,81. Тираж 5. Зам. № 716.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Сучасний висококваліфікований фахівець повинен володіти глибокими знаннями та конструктивним мисленням. Щоб стати ним, необхідно досконало володіти методологією наукових досліджень і вмінням практично їх застосувати. Отже, наукова підготовка здобувачів вищої освіти – одне з важливих завдань навчального процесу. Важливим етапом у цьому процесі є вивчення дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» з новими завданнями, покликаними сформулювати у випускників певні вміння та навички, що відповідають сучасним вимогам підготовки здобувачів вищої освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, методи, технології пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» – формування у здобувачів культури та навичок проведення досліджень, упровадження їх результатів у практичну діяльність організацій.

Основними завданнями вивчення дисципліни є теоретична підготовка здобувачів з питань: формування у здобувачів вищої освіти розуміння загальних закономірностей та логічну послідовність процесів наукового дослідження; оволодіння понятійним апаратом, методикою виконання та оформлення науково-дослідної роботи, розвиток творчого мислення, оптимізація організації науково-педагогічної діяльності; сприйняття ідеалів, психологічних особливостей, етичних норм наукового пізнання; вміння організувати процес наукового дослідження та оформляти його результати згідно з чинними правилами та нормами.

В результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні **знати**: категоріальний апарат наукових досліджень; принципи, методи і поняття наукових досліджень; парадигму методології науки; види та форми науково-дослідної роботи; вимоги до публікації наукових результатів та її структуру; методику оформлення результатів наукових досліджень.

Вміти: збирати й обробляти інформацію, необхідну для проведення наукових досліджень; застосовувати доцільні методи під час проведення наукових досліджень залежно від їх цілей; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійних дослідженнях; логічно будувати наукове дослідження відповідно до логіки та мети дослідження; проводити дослідницьку діяльність; науково обґрунтовувати і структурувати отримані наукові положення.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» є формування комплексу **компетентностей**:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку науки у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання дослідження.

Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень дослідження.

Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем дослідження.

Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань дослідження

Здатність застосовувати інноваційні підходи в дослідженні.

Оволодіння навичками планування, організації і проведення дослідницької роботи, формулювати проблему дослідження.

Оволодіння навичками критичного мислення.

Вміння упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність, шукати необхідну наукову інформацію; обирати методологічну основу дослідження.

Здатність виконувати наукові дослідження з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» полягають:

Використовувати фундаментальні закономірності розвитку науки у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання.

Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань дослідження.

Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

Застосовувати управлінські навички у дослідженні.

Здійснювати діагностику і моделювання у дослідженні.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні дослідження та опрацюванні його результатів.

Обґрунтовувати актуальність досліджень, можливість досягнення поставлених цілей з урахуванням наявних ресурсів, висувати гіпотези, аргументувати висновки за результатами досліджень.

Презентувати результати власних досліджень зокрема, шляхом підготовки наукових публікацій, кваліфікаційної роботи і виступів на наукових заходах та захисту дослідження.

Вивчення дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» базується на відповідному рівні загальних знань, отриманих під час засвоєння здобувачами фундаментальних та спеціальних дисциплін, що були вивчені протягом навчання за всіма рівнями підготовки.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали 75 і більше балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів ВТЕІ КНТЕУ №14 від 25.11.2019).

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва тема	Усього годин/ кредитів	Кількість годин			Форма контролю
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Наука та наукові дослідження. Організація науково-дослідної діяльності в Україні	20	4	4	12	УО, Т, ІЗ
Тема 2. Основні принципи науки і наукового пізнання	20	2	2	16	УО, Р, СУН
Тема 3. Методологія та характеристика методів наукових досліджень	20	4	4	12	ПО, Т, Р, ІЗ
Тема 4. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності	20	4	4	12	ПО, Т, Р, ІЗ
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	20	4	4	12	ПО, Т, Р, СУН
Тема 6. Методика теоретичних та експериментальних досліджень	20	4	4	12	ПО, Т, Р, ІЗ
Тема 7. Моделювання в наукових дослідженнях	20	4	4	12	ПО, Т, Р, СУН
Тема 8. Організація виконання наукового дослідження та захисту його виконання	20	4	4	12	УО, Т, ІЗ
Тема 9. Апробація та публікація результатів наукового дослідження	20	4	4	12	УО, Р, КТ
Разом	180/6	34	34	112	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення:

УО – усне опитування; ІЗ – індивідуальне завдання;
 ПО – письмове опитування; КТ – комп'ютерне тестування;
 Т – тестування; СУН – система управління навчанням «Moodle»
 Р – реферат;

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Тема 1. Наука та наукові дослідження. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.

Предмет та сутність науки. Етапи становлення та розвитку науки. Перша наукова революція. Друга наукова революція. Третя наукова революція.

Основні закономірності розвитку науки. Класифікація наук. Загальні поняття про наукову діяльність. Організація науково-дослідної діяльності в Україні. Наукові ступені і вчені звання. Наукометричні бази. Наукові медалі і премії.

Тема 2. Основні принципи науки і наукового пізнання

Основні наукові поняття. Наукова ідея. Гіпотеза. Закон. Теорія. Наукова концепція. Принцип (постулат, аксіома). Понятійний апарат науки. Методологія наукового пізнання. Методи дослідження.

Класифікація принципів науки і наукового пізнання. Принципи «здорового глузду». Діалектичні принципи пізнання.

Тема 3. Методологія та характеристика методів наукових досліджень

Процес наукового дослідження: види, характеристики, рівні. Об'єкт і предмет наукового пізнання. Методологія наукового пізнання: поняття, класифікаційні рівні і основні принципи.

Характеристика методів наукового пізнання. Емпіричне пізнання: поняття, роль і завдання. Теоретичне пізнання: поняття, роль та завдання. Загальнологічні методи досліджень.

Тема 4. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності

Специфіка наукового і повсякденного пізнання. Дослідження методів пізнання і практичної діяльності. Використання наукової термінології у науковому пізнанні. Особливість методу пізнавальної діяльності.

Проблематика наукових досліджень. Науковий напрямок. Класифікація проблем. Схема постановки проблеми. Наукова проблема. Наукові питання.

Науково-дослідна діяльність здобувачів вищої освіти. Вибір теми та реалізація наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Оцінка ефективності наукового дослідження.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Роз'яснення. Наукова інформація. Основні ознаки наукової інформації. Основні джерела науково-технічної інформації. Принципи інформаційних відносин. Галузі інформації.

Джерела інформації та їх використання у науково-дослідній роботі. Головні етапи проведення дослідження. Первинна і вторинна інформація. Алгоритм процесу збору та аналізу наукової інформації. Достовірність. Групи методів доказу достовірності: аналітичні, експериментальні, підтвердження практики. Загальна схема збору та аналізу наукової інформації.

Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження. Бібліотечно-бібліографічна класифікація. Види каталогів. Інформаційний продукт.

Техніка роботи зі спеціальною літературою.

Тема 6. Методика теоретичних та експериментальних досліджень

Загальні відомості про теоретичні дослідження. Мета теоретичних досліджень. Методи теоретичних досліджень. Етапи процедури дослідження системи. Математична модель, як кінцева мета теоретичного дослідження.

Експеримент як засіб отримання нових знань. Види експериментів. Розробка методики експерименту. Обробка експериментальних даних. Вибіркові оцінки коректності математичної обробки результатів експерименту. Вимоги щодо проведення статистичних спостережень.

Тема 7. Моделювання в наукових дослідженнях

Загальні відомості про моделювання систем. Поняття про модель. Класифікація моделей. Етапи математичного моделювання. Етапи і способи побудови моделей. Принципи і форми моделювання. Класифікація методів математичного моделювання. Основні постулати моделювання. Співвідношення між моделлю та системою. Класифікація моделей. Вимоги до моделей.

Тема 8. Організація виконання наукового дослідження та захисту його виконання

Загальні відомості про науково-дослідну роботу студентів. Організація виконання кваліфікаційного дослідження у ВТЕІ КНТЕУ. Етапи виконання кваліфікаційного дослідження. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційного дослідження. План написання кваліфікаційної роботи. Основні вимоги до оформлення кваліфікаційного дослідження. Оформлення ілюстрацій, таблиць, формул, додатків та списку використаних джерел. Захист кваліфікаційного дослідження. Оформлення мультимедійної презентації та супровідних документів. Рекомендації щодо доповіді.

Тема 9. Апробація та публікація результатів наукового дослідження

Складання звітів про науково-дослідні роботи і публікація їх результатів. Складання і подання заявки на винахід. Апробація наукових результатів. Наукова стаття. Виступ, доповідь, інформаційне повідомлення на семінарах, наукових, науково-практичних конференціях, симпозіумах. Підготовка реферату. Визначення обсягу наукових праць. Впровадження завершених науково-дослідних робіт.

Структура навчальної дисципліни.

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
<p>Знати: предмет і сутність науки, основні закономірності її розвитку</p> <p>Вміти: визначати етапи становлення науки, здійснювати організація науково-дослідної роботи</p>	<p>Тема 1. Наука та наукові дослідження. Організація науково-дослідної діяльності в Україні</p> <p style="text-align: center;">Лекція №1</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і сутність науки 2. Етапи становлення і розвитку науки 3. Основні закономірності розвитку науки 4. Класифікація наук 	2
	<p style="text-align: center;">Лекція №2</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття про наукову діяльність 2. Організація науково-дослідної діяльності в Україні 3. Наукові ступені і вченні звання 4. Наукометричні бази, наукові медалі та премії <p>Література</p> <p>Основна: 1, 2, 3, 4, 5 Додаткова: 4, 5, 8, 10 Інтернет-джерела: 2, 3, 4, 5</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Виконання науково-дослідної роботи за однієї із тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наука як система знань 2. Види та етапи наукових досліджень 3. Методологія наукових досліджень 4. Методи наукового дослідження 5. Теоретичні методи наукового дослідження 6. Емпіричні методи наукового дослідження 7. Категоріальний апарат наукового дослідження 8. Процес проведення наукового дослідження 	12
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 1</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, класифікація та поняття «науки» 2. Загальне поняття про методи наукового дослідження і їхня класифікація 	2
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 2</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи емпіричного і теоретичного дослідження 2. Методологічні підходи в науковому дослідженні <p><i>Виконання ситуаційних завдань</i></p>	2
<p>Знати:</p>	<p>Тема 2. Основні принципи науки і наукового пізнання</p> <p style="text-align: center;">Лекція №3</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні наукові поняття 2. Загальні поняття процесу наукового пізнання 3. Класифікація принципів науки і наукового пізнання 	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
<p>основні принципи науки і наукового пізнання</p> <p>Вміти: досліджувати науку як специфічну форму суспільної свідомості; здійснювати класифікацію наук</p>	<p>Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5 Додаткова: 2, 3, 5, 6, 8 Інтернет-джерела: 1</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Виконання науково-дослідної роботи за однієї із тем: 1. Наука античного світу та її характерні особливості. 2. Наука стародавнього світу та особливості елліністичного періоду давньогрецької науки. 3. Основні наукові центри та особливості розвитку науки у середні віки. 4. Наука в епоху відродження. 5. Революційні зміни в науці в XVI-XIX ст. 6. Стан та особливості розвитку науки в XX ст. 7. Стан та особливості розвитку науки на сучасному етапі.</p>	16
	<p>Практичне заняття № 3 Питання до заняття 1. Основні етапи процесу наукового пізнання та їх характеристика. 2. Наука як специфічна форма суспільної свідомості. 3. Наукознавство як науковий напрям, його структура. 4. Класифікація наук. <i>Виконання ситуаційних та тестових завдань.</i></p>	2
<p>Знати: Характеристику методів наукового дослідження; процес наукового дослідження</p> <p>Вміти: застосовувати та обґрунтовувати методи наукового дослідження; використовувати</p>	<p>Тема 3. Методологія та характеристика методів наукових досліджень Лекція №4</p> <p>План лекції 1. Процес наукового дослідження: види, характеристики, рівні 2. Об'єкт і предмет наукового дослідження 3. Методологія наукового пізнання: поняття, класифікаційні рівні і основні принципи</p>	2
	<p>Лекція №5</p> <p>План лекції 1. Характеристика методів наукового пізнання 1.1 Емпіричне пізнання: поняття роль і завдання 1.2 Теоретичне пізнання: поняття роль і завдання 1.3. Загальнологічні методи дослідження</p> <p>Література Основна: 1, 2, 3, 5 Додаткова: 1, 2, 3, 4, 5, 9 Інтернет-джерела: 2, 3, 5</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Виконання науково-дослідної роботи за однієї із тем: 1. Складові методології наукового дослідження.</p>	12

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
<p>фінансово-економічне прогнозування</p>	<p>2. Форми наукових досліджень. 3. Обґрунтування проблеми наукового дослідження. 4. Прийоми наукових узагальнень. 5. Особливості застосування методів наукових досліджень у фінансовій науці. Підготовка до аудиторної дискусії на тему: «Актуальні проблеми фінансової науки в Україні».</p>	
	<p align="center">Практичне заняття № 4</p> <p>Питання до заняття 1. Наукове дослідження як форма розвитку науки. 2. Обґрунтування проблеми наукового дослідження. Науковий результат. 3. Особливості емпіричного наукового дослідження. <i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p>	2
	<p align="center">Практичне заняття № 5</p> <p>Питання до заняття 1. Характеристика загальнонаукових та специфічних методів наукових досліджень. 2. Сутність та необхідність фінансово-економічного прогнозування. 3. Сутність, класифікація та характеристика основних методів планування. <i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p>	2
<p>Знати: порядок здійснення наукового дослідження в Україні</p> <p>Вміти: формулювати теми наукового дослідження та визначати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження; здійснювати оцінювання ефективності наукового дослідження.</p>	<p align="center">Тема 4. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності</p> <p align="center">Лекція №6</p> <p>План лекції 1. Специфіка наукового та повсякденного пізнання 2. Проблематика наукових досліджень 3. Науково-дослідна діяльність студентів</p>	2
	<p align="center">Лекція №7</p> <p>План лекції 1. Вибір теми та реалізація наукового дослідження 2. Визначення предмета, об'єкта, мети та завдання дослідження. 3. Порядок здійснення наукового дослідження 4. Оцінка ефективності наукового дослідження</p> <p>Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 7 Додаткова: 1, 2, 4, 5, 8, 9 Інтернет-джерела: 1, 3, 4, 5</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Виконання науково-дослідної роботи за однієї із тем: 1. Суть експерименту, загальні вимоги до проведення. 2. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. 3. Бібліографічний апарат наукових досліджень.</p>	12

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	<p>4. Пошук інформації у процесі наукової роботи.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 6</p> <p>Питання до заняття</p> <p>1. Загальна характеристика процесів наукового дослідження. 2. Формулювання теми наукового дослідження та визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження. 3. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень.</p> <p><i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 7</p> <p>Питання до заняття</p> <p>1. Пошук інформації у процесі наукової роботи. 2. Оформлення звіту про виконання науково-дослідної роботи. 3. Ефективність наукового дослідження: оцінювання результатів</p> <p><i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>
<p>Знати: види, джерела інформаційного забезпечення; правила складання бібліографічного опису та наведення цитат</p> <p>Вміти: досліджувати суть наукової інформації та визначати її роль у проведенні наукових досліджень</p>	<p>Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень</p> <p style="text-align: center;">Лекція №8</p> <p>План лекції</p> <p>1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень 2. Види джерел інформації 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень</p> <p style="text-align: center;">Лекція №9</p> <p>План лекції</p> <p>1. Правила складання бібліографічного опису для списку літературних джерел 2. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових робіт. 3. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату</p> <p>Література</p> <p>Основна: 3, 4, 5 Додаткова: 1, 3, 4, 5, 8, 10 Інтернет-джерела: 2, 3, 4, 5</p> <p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Виконання науково-дослідної роботи за однієї із тем:</p> <p>1. Загальні методи пошуку. 2. Наукова інформація та способи її пошуку. 3. Пошук інформації в процесі наукової роботи. Загальна характеристика 4. Поняття «інформаційний пошук». Етапи інформаційного пошуку. 5. Визначення теми інформаційного пошуку, а також його хронологічних, мовних та географічних меж. 6. Джерела пошуку інформації, їх класифікація.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">12</p>

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	<p>7. Джерела первинної та вторинної інформації. 8. Характеристика масиву інформаційних матеріалів. 9. ошук бібліографічної інформації в каталогах і картотеках.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 8</p> <p>Питання до заняття 1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. 2. Джерела інформації та їх використання у науково-дослідній роботі. <i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 9</p> <p>Питання до заняття 1. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження 2. Техніка роботи зі спеціальною літературою <i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p>	<p></p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>
<p style="text-align: center;">Знати: загальні відомості про теоретичні та експериментальні дослідження; вимоги щодо проведення статистичних спостережень</p> <p style="text-align: center;">Вміти: розробляти методику експерименту; використовувати у науковому дослідженні різні методики</p>	<p style="text-align: center;">Тема 6. Методика теоретичних та експериментальних досліджень</p> <p style="text-align: center;">Лекція №10</p> <p>План лекції 1. Загальні відомості про теоретичні дослідження 2. Експеримент як засіб отримання нових знань 3. Розробка методики експерименту</p> <p style="text-align: center;">Лекція №11</p> <p>План лекції 1. Обробка експериментальних даних 2. Вибіркові оцінки коректності математичної обробки результатів експерименту. 3. Вимоги щодо проведення статистичних спостережень</p> <p>Література Основна: 1, 2, 3, 4, 5 Додаткова: 4, 5, 8, 10 Інтернет-джерела: 2, 3, 4, 5</p> <p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Виконання науково-дослідної роботи за однієї із тем: 1. Прийоми викладання матеріалів наукового дослідження. 2. Сутність та класифікація експерименту, загальні вимоги до проведення. 3. Апроксимація результатів експериментальних досліджень. 4. Регресивний аналіз результатів експериментальних досліджень. 5. Методика обробки результатів експерименту за повними факторними планами. 6. Оптимізація результатів багатofакторного експерименту.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 10</p> <p>Питання до заняття</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">12</p> <p style="text-align: center;">2</p>

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	<p>1. Завдання і структура теоретичних досліджень. 2. Сучасні методи теоретичних досліджень. . <i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 11</p> <p>Питання до заняття</p> <p>1. Сутність та класифікація експерименту, загальні вимоги до проведення. 2. Етапи підготовки наукового експерименту. 3. Класична методика планування експериментальних досліджень. Аналіз одержаних результатів. <i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p>	2
<p>Знати: загальні відомості про моделювання систем, основні постулати моделювання</p> <p>Вміти: визначати стадії математичного дослідження проблем; принципи і форми моделювання; будувати модель</p>	<p>Тема 7. Моделювання в наукових дослідженнях</p> <p style="text-align: center;">Лекція №12</p> <p>План лекції</p> <p>1. Загальні відомості про моделювання систем 2. Класифікація методів математичного моделювання 3. Основні постулати моделювання</p> <p style="text-align: center;">Лекція №13</p> <p>План лекції</p> <p>1. Співвідношення між моделлю та системою 2. Класифікація моделей. 3. Вимоги до моделей</p> <p>Література Основна: 1, 2, 3, 5 Додаткова: 1, 3,4, 5, 9 Інтернет-джерела: 2, 5</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Виконання науково-дослідної роботи за однією із тем:</p> <p>1. Класифікація моделей та вибір типу математичної моделі. 2. Класифікація математичних моделей і етапи математичного моделювання. 3. Схеми взаємодії об'єкта із зовнішнім середовищем по співвідношенню вхідних і вихідних величин. 4. Основні види контролю при закінченні процесу вибору математичної моделі об'єкта.</p>	12
	<p>Практичне заняття № 12</p> <p>Питання до заняття</p> <p>1. Стадії математичного дослідження проблем. 2. Поняття та класифікація моделей. 3. Етапи і способи побудови моделей <i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p>	2
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 13</p> <p>Питання до заняття</p> <p>1. Принципи і форми моделювання. 2. Вимоги простоти і оптимальності моделі. 3. Про контроль моделі.</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	<i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i>	
<p>Знати: Загальну відомості про науково-дослідну роботу здобувачів; порядок здійснення наукового дослідження</p> <p>Вміти: Організувати виконання наукового дослідження, захищати свої результати</p>	<p>Тема 8. Організація виконання наукового дослідження та захисту його результатів Лекція №14</p> <p>План лекції 1. Загальні відомі про науково-дослідну роботу здобувачів вищої освіти. 2. Порядок здійснення наукового дослідження. Поняття, функції та структура програми дослідження 3. Економічне обґрунтування вибору наукової теми</p> <p>Лекція №15</p> <p>План лекції 1. Організація виконання кваліфікаційного дослідження у ВТЕІ КНТЕУ 2. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи (проекту) 3. Основні вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи (проекту) 4. Захист кваліфікаційної роботи (проекту)</p> <p>Література Основна: 1, 3, 6, 7 Додаткова: 4,5,7,9, 10 Інтернет-джерела: 1, 4, 5</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Виконання науково-дослідної роботи за однією із тем: 1. Вибір теми та напрямів наукового дослідження. 2. Послідовність та етапи виконання наукового дослідження. 3. Пошук, накопичення та оприлюднення наукової інформації. Написання статті на обрану тему кваліфікаційного дослідження</p>	12
	<p>Практичне заняття № 14</p> <p>Питання до заняття 1. Вибір та затвердження теми кваліфікаційної роботи. 2. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації з теми кваліфікаційного дослідження. 3. Виклад змісту та структури кваліфікаційного дослідження</p> <p><i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p>	2
	<p>Практичне заняття № 15</p> <p>Питання до заняття 1. Оформлення кваліфікаційної роботи. 2. Оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи. 3. Оформлення супровідних документів до кваліфікаційної роботи.</p> <p><i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p>	2
	Тема 9. Апробація та публікація наукового дослідження	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
<p>Знати: процедуру апробації та публікації наукового дослідження</p> <p>Вміти: оформлювати статті, тези, доповіді на конференції, виступи</p>	<p style="text-align: center;">Лекція №16</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання звітів про науково-дослідні роботи і публікація їх результатів. 2. Складання та подання заявки на винахід. 3. Побудова та властивості УДК 	2
	<p style="text-align: center;">Лекція №17</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Апробація наукових матеріалів. 2. Визначення обсягу наукових праць. 3. Впровадження завершальних науково-дослідних робіт <p>Література</p> <p>Основна: 1, 2, 3, 5, 6, 7 Додаткова: 4, 5, 8, 10 Інтернет-джерела: 2, 3, 4, 5</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття. Написання статті на тему кваліфікаційного дослідження. Подання її на рецензування науковому керівнику</p>	12
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 16</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст та особливості оформлення наукової статті. 2. Зміст та особливості оформлення тез і матеріалів доповідей. <p><i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 17</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. УДК – методика визначення 2. Виступ, доповідь, інформаційне повідомлення на семінарах, наукових, науково-практичних конференціях, симпозіумах. <p><i>Вирішення ситуаційних та тестових завдань</i></p>	2
Всього		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА.

Основні джерела

1. Астрелін І. М., Концевой А. Л., Концевой С. А. Основи наукових досліджень: навч. Посіб. Київ: НТУУ «КПІ», 2017. 315 с.
2. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. *Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб.* Київ: Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
3. Гнидюк І. В. *Методологія і організація наукових досліджень: опорний конспект лекцій.* Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. 73 с.
4. Мальська М. П., Пандяк І. Г. *Організація наукових досліджень: навч. Посіб.* Київ : Центр учбової літератури, 2017. 136 с.
5. *Методологія та організація наукових досліджень: навч. Посіб. / авт.: М. Ю. Євтушенко, М. І. Хижняк.* Київ: Центр учбової літератури, 2018. 351 с.
6. *Про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти ВТЕІ КНТЕУ: Положення від 28.09.2020 №15.* URL: http://www.vtei.com.ua/doc/2019/ud/pol/pol_akad_dobr.pdf
7. *Про кваліфікаційну роботу у Вінницькому торговельно-економічному інституті КНТЕУ: Положення від 28.09.2020 №16.* URL: http://www.vtei.com.ua/doc/doc/pol_16.pdf

Додаткові джерела

1. Важинський С. Є., Щербак Т. І. *Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб.* Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с
2. Габаковська Х. В. *Дослідницький підхід як елемент методології у сучасній юриспруденції: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01.* Івано-Франківськ, 2018. 207 с.
3. Корягін М. В., Чік М. Ю. *Основи наукових досліджень: Навчальний посібник,* 2015. 541 с.
4. *Методологія та організація наукових досліджень: навчально- методичний посібник / В. М. Михайлов та ін. Х.: ХДУХТ, 2014. 220 с.*
5. Мокін Б. І., Мокін О. Б. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. 2-е вид., змін. та доп.* Вінниця: ВНТУ, 2015. 317 с.
6. Рябовол Л. Т. *Система законодавства про наукову і науково-технічну діяльність. Наукові записки. Серія: Право.* 2018. Вип. 5. С. 4-10.
7. *Самохвал О. О Методологія і організація наукових досліджень : опорний конспект лекцій.* Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. 67 с
8. Селігей П. О. *Світло і тіні наукового стилю: монографія.* НАН України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
9. Швець Ф. Д. *Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб.* Віче: НУВГП, 2016. 151 с

10. Яцків Я. С. Наукова періодика як складова науково-технічного та гуманітарного розвитку держави. *Вісник Національної академії наук України*. 2015. № 5. С. 45-47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2015_5_13.

Інтернет-ресурси.

1. Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-УП. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-УШ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>

4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. №2145-УШ. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

5. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-ІІІ. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>